

Notat

Til: Utdanningskomiteen
Fra: Avdeling for studieadministrasjon

Sakstype: Diskusjonssak
Møtedato: 29. september 2022
Notatdato: 27. september 2022
Arkivsaksnr: 2022/6229
Saksansvarlig: Hanna Ekeli
Saksbehandler: Jonny Roar Sundnes

Innføring av et valgfritt studietilbud i bærekraft til alle bachelorstudenter

Bakgrunn

UiO skal etablere et studietilbud i bærekraft på bachelornivå. Målet er at alle studenter på et tidlig tidspunkt i studiene skal få forskningsbasert innsikt i årsakene til, og konsekvensene av, klimaforandringer, tap av biodiversitet og de globale initiativene for å skape en bærekraftig fremtid. Studentene må vite hva som ligger i begrepet antropocen, hvordan det forskes på bærekraft både innen naturvitenskapene, medisin, humaniora og samfunnsfag, og de bør introduseres til tema som for eksempel, sirkulær økonomi, debatter om grønn vekst versus nedvekst (degrowth), prognoser for klimaforandringer, tap av natur og arter i Norge og globalt samt de dype sosio-økonomiske forskjellene som betyr mye for hvordan man tenker transformasjon av samfunn.

Forslaget er inspirert av samtaler med universiteter vi samarbeider med i The Guild og Circle U. Forslaget er tatt inn som punkt U1.1 i UiOs tiltaksplan for klima og miljø. Foreløpig er forslaget diskutert i kompetansepanelet for klima, miljø og bærekraft, i utdanningskomiteen og i dekanmøtet. Forslaget er også diskutert med fagansvarlig for det tverrfaglige emnet om antropocen som ble gjennomført vår 2022 på initiativ fra TF og støttet av UiO:Norden.

Forslag til organisering av studietilbudet

1. Studietilbudet organiseres som en emnegruppe på 20 studiepoeng. Den består av et felles, tverrfaglig introduksjonsemne på 10 studiepoeng samt 10 studiepoeng øvrige emner fra en pakke med definerte bærekraftsemner.
 - Det felles introduksjonsemnet undervises på engelsk av undervisere fra både humsam- og matnat-fagene. Emnet bør blant annet skissere hva «bærekraft» er, hva som menes med antroposen, hvor forskningsfronten går om bærekraft innen klima, miljø, inkludering, rettferdig omstilling mm. Emnet bør ha en digital komponent kombinert med fysiske samlinger.
 - De øvrige emnene tilbys av fakulteter eller sentre som ønsker det. Emnetilbudet må bestå av tilstrekkelig mange emner til at både norsk- og engelskspråklige studenter kan ta emnegruppen.

2. Emnegruppen kan tas av programstudenter på UiOs bachelorprogram og fem- og seksårige integrerte studieprogram. Emnegruppen kan brukes som valgfrie emner eller tas i tillegg til emnene som inngår i programmet. Circle U.- og utvekslingsstudenter vil også ha studierett til emnegruppen. Rangeringsregler ved undervisningsopptaket til emnene må vurderes nærmere.
3. Studentene melder seg til emnene i Studentweb. Det vil være behov for å tilpasse emnekombinasjonene i Felles Studentsystem for de aktuelle studieprogrammene.
4. Fullført emnegruppe dokumenteres med et «bærekraftssertifikat», fortrinnsvis med en egen overskrift på studentenes ordinære vitnemål. For utvekslingsstudenter dokumenteres emnene med karakterutskrift.
5. Ansvar for å forvalte emnegruppen legges til ett av fakultetene, fortrinnsvis til det samme fakultetet som tilbyr fellesemnet. Andre fakulteter eller sentre deltar i studietilbudet ved å tilby relevante emner. Studieavdelingen utarbeider nødvendige veiledninger.
6. Det tas sikte på å etablere en tverrfaglig referansegruppe for emnegruppen som holdes orientert om kvalitetssikringen av emnene som inngår i emnegruppen og som gir innspill til videreutviklingen av emnegruppen.

Forslag til videre prosess

Etter forslag fra dekanmøtet legges det opp til en innspillsrunde hvor fakultetene innen 1. november kan melde sin interesse for å tilby det felles introduksjonsemnet og ha ansvar for forvaltningen av emnegruppen.

Universitetsledelsen kan bidra med utviklingsmidler til introduksjonsemnet. Deretter bør introduksjonsemnet og de øvrige emnene som inngår i emnegruppen være del av den ordinære porteføljen til fakultetene.

Innspill bør minst beskrive følgende punkter:

- Hvilket fakultet, institutt eller senter som vil være hovedansvarlig for emnet.
- Hvilke fagmiljøer og fakulteter/institutter/sentre som er aktuelle deltakere i samarbeidet.
- Hvilke semestre emnet planlegges gitt
- Forslag til tittel samt skisse til faglig innhold og undervisnings- og vurderingsformer i emnet, herunder kombinasjon av fysisk og digital undervisning.
- Kostnader til utvikling av emnet, som søkes dekket av insentivmidler, og en redegjørelse for hvordan emnet skal finansieres på lengre sikt

Som del av innspillsrunden ber vi også om at fakultetene melder inn eksisterende bærekraftsemner som kan inngå i emnegruppen. Dette vil også avdekke om det er behov for å utvikle nye emner. Det er primært ønskelig at emnene som skal kombineres med det felles introduksjonsemnet er på 5 studiepoeng.

Universitetsledelsen ønsker å starte dette tilbudet fra høsten 2023. Det innebærer at eventuelle nye emner må være klare innen om lag 1. februar 2023.